

תרגיל 3 באלגברה 2

(1) נתונה המטריצה $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 3 \end{pmatrix}$ מעל $\mathbb{Q}$. חשבו את $f(A)$ עבור הפולינום-
 ים $f = X^2 - X + 2$ ו- $f = X^3 - 1$ מעל $\mathbb{Q}$.

(2) נגדיר אופרטור לינארי T על $\mathbb{R}^3$ ע"י $T(x, y, z) = (x, z, -2y - z)$. יהא
 $f = -X^3 + 2 \in \mathbb{R}[X]$. חשבו את $f(T)$.

(3) כמה פולינומים ממעלה קטנה מ-3 מעל $\mathbb{Z}_5$ מקיימים $f(1) = f(2) = 0$?
 מצאו את כולם.

(4) הוכיחו את משפט החלוקה עם שארית:
 יהי F שדה, ויהיו $f, g \in F[x]$ פולינומים כך ש- $g \neq 0$, אזי קיים זוג יחיד של
 פולינומים $q, r \in F[x]$ כך ש- $f = gq + r$, וגם $r = 0$ או $\deg(r) < \deg(g)$.

(5) חלקו את הפולינומים הבאים עם שארית, כלומר לכל זוג פולינומים
 f, g , מצאו את הזוג q, r המתאים (ראו שאלה קודמת):

(א) $f = X^4 + 4X^3 + 6X^2 + 5X + 3$, $g = X + 1$ מעל $\mathbb{Q}$.

(ב) $f = X^5 + 2X^4 - 3X^3 + X^2 - 1$, $g = X^3 + X + 1$ מעל $\mathbb{Z}_7$.

(ג) $f = X^3 + X$, $g = X + 1$ מעל $\mathbb{Z}_2$.

(6) יהי F שדה. אופרטור הנגזרת הפורמלית $D: F[X] \rightarrow F[X]$ מוגדר ע"י

$$D\left(\sum_{i=0}^n a_i X^i\right) = \sum_{i=0}^{n-1} (i+1)a_{i+1} X^i$$

(א) הראו ש- D הוא אופרטור לינארי על $F[X]$.

(ב) הראו שלכל שני פולינומים $f, g \in F[X]$ מתקיים

$$D(fg) = D(f)g + fD(g)$$

(ג) יהא $\alpha \in F$ ויהא $f \in F[X]$. הראו ש- $(X - \alpha)^2$ מחלק את f אם

ורק אם α שורש של f וגם α שורש של $D(f)$.

(7) לכל אחת מקבוצות הפולינומים הבאות ב- $F[X]$ (F שדה כלשהו), קיבעו
 אם היא מהווה אידאל. אם כן, מצאו את היוצר של האידאל.

(א) קבוצת הפולינומים ממעלה קטנה מ- m בצרוף פולינום האפס.

(ב) קבוצת הפולינומים ממעלה גדולה מ- m בצרוף פולינום האפס.

(ג) קבוצת הפולינומים שהמקדם החופשי שלהם הוא אפס.

$$\{f \in F[X] \mid f(1) = 0\} \quad (\text{ד})$$

$$\{f \in F[X] \mid f(1) = 1\} \quad (\text{ה})$$

$$\{f \in F[X] \mid f(0) = f(1)\} \quad (\text{ו})$$

$$\{f \in F[X] \mid f(0) = f(1) = 0\} \quad (\text{ז})$$

(8) נתונה המטריצה $A = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 3 \end{pmatrix}$ מעל $\mathbb{Q}$.

(א) הראו כי האוסף I של כל הפולינומים $f \in F[X]$ המקיימים $f(A) = 0$

הינו אידאל.

(ב) מצאו את הפולינום המתוקן d המקיים $I = dF[X]$.

(9) יהי F שדה סופי. הראו שקיים פולינום $f \in F[X]$ כך ש- $\deg(f) = 2$

ו- f אי-פריק, כלומר אין פולינומים g_1, g_2 ממעלה 1 המקיימים $f = g_1 g_2$.